

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Головного управління
Держпродспоживслужби в
Івано-Франківській області

від «01» квітня 2026 р. № 222

ПОЛОЖЕННЯ

про Управління державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства Головного управління Держпродспоживслужби в Івано-Франківській області

1. Управління державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства (надалі - Управління) є структурним підрозділом Головного управління Держпродспоживслужби в Івано-Франківській області (надалі – Головне управління).

2. Управління у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, міжнародними договорами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, актами Кабінету Міністрів України, дорученнями Прем'єр-міністра України, наказами Міністерств України, положенням про Головне управління, цим Положенням, а також іншими нормативно-правовими актами прийнятими відповідно до Конституції та законів України;

Положення про Управління затверджується наказом начальника Головного управління відповідно до положення про Головне управління;

Начальник та працівники Управління призначаються на посаду та звільняються з посади начальником Головного управління відповідно до вимог чинного законодавства України, положення про Головне управління;

Працівники Управління, на яких покладено функції державного нагляду (контролю), є за посадами державними інспекторами у відповідних сферах згідно із законом;

Управління забезпечує належний рівень діловодства, дотримання режиму секретності та службової (державної) таємниці з питань, які належать до його компетенції;

Повноваження Управління поширюються на територію Івано-Франківської області;

Управління, в межах повноважень, здійснює методичне забезпечення, контроль та координацію діяльності районних та міських відділів та управлінь Головного управління.

2. Завданням Управління є реалізація повноважень Держпродспоживслужби на території Івано-Франківської області у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, а саме:

реалізує державну політику у сферах санітарного законодавства, санітарного та епідемічного благополуччя населення (крім виконання функцій з реалізації державної політики у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження) та у сфері гігієни праці та функцій із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників), попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення; здійснює державний санітарно-епідеміологічний нагляд (контроль) за:

дотриманням санітарного законодавства;

біологічними продуктами, патологічним матеріалом;

додержанням підприємствами, установами, організаціями всіх форм власності та громадянами державних санітарних норм і правил, гігієнічних нормативів і регламентів безпечного виробництва, транспортування, зберігання, застосування пестицидів і агрохімікатів, за вмістом залишкової кількості пестицидів і агрохімікатів у імпортованих лікарських травах, водних об'єктах, воді, що використовується для господарсько – питного постачання, купання, спортивних занять, організованого відпочинку та з лікувальною метою, лікувальних грязях, ґрунтах, на землях населених пунктів, оздоровчого та рекреаційного призначення;

дотриманням показників вмісту шкідливих для здоров'я людини речовин та інгредієнтів у тютюнових виробах, які реалізуються на території України та проводить моніторинг ефективності вжитих заходів з попередження і зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

забезпечує та здійснює проведення профілактичних і протиепідемічних заходів щодо охорони в межах компетенції території України від проникнення хвороб людей, здійснює державний санітарно-епідеміологічний контроль товарів, що переміщуються через митний кордон України;

здійснює санітарні заходи щодо охорони території України шляхом проведення державного санітарно-епідеміологічного нагляду (контролю) за дотриманням санітарного законодавства, медико-санітарного контролю (огляду) з метою запобігання в'їзду на територію України транспортних засобів, ввезення вантажів, товарів та інших предметів, у тому числі лікарських засобів, біологічних, хімічних і радіоактивних речовин, а також матеріалів і відходів, що можуть створювати небезпеку для життя і здоров'я населення (крім заходів, пов'язаних із здійсненням медико-санітарного спостереження (епідеміологічного нагляду (спостереження)), та крім виконання функцій із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників);

здійснює передбачені законодавством заходи для припинення порушення санітарного законодавства;

здійснює в межах компетенції контроль за факторами середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення;

організовує проведення відповідних досліджень (випробувань) для цілей державного контролю;

подає в установленому порядку пропозиції щодо обмеження або заборони в'їзду на територію України її громадян, іноземців та осіб без громадянства, експорту, імпорту, транзиту вантажів і товарів з держав або регіонів у зв'язку з неблагополучною епідемічною ситуацією на їх території;

здійснює у межах компетенції контроль за усуненням причин і умов виникнення та поширення інфекційних, масових неінфекційних захворювань, отруєнь та радіаційних уражень людей;

розробляє та здійснює санітарні заходи, що стосуються обмеженого (визначеного) кола осіб чи випадків, передбачених законодавством, зокрема щодо обмеження, заборони, тимчасового припинення діяльності, вживання відповідно до закону інших заходів реагування, у тому числі обмеження або заборони ввезення (пересилання) на митну територію України, перевезення через митну територію України (транзит) біологічних продуктів, патологічного матеріалу;

бере участь у реалізації науково-технічної, технологічної та інноваційної політики, впровадженні у виробництво науково-технічних досягнень та передового досвіду з питань профілактики захворювань людини, а також факторів середовища життєдіяльності людини, реалізації державної політики в інших визначених сферах;

бере участь у розробленні санітарних, протиепідемічних (профілактичних) заходів, вимог щодо окремих показників якості харчових продуктів, кормів, технічних регламентів та стандартів;

бере участь у визначенні факторів, що можуть мати шкідливий вплив на здоров'я людини, у проведенні оцінки ризику та встановленні ступеня створюваного ними ризику;

бере участь у проведенні санітарно-епідеміологічних розслідувань, спрямованих на виявлення причин та умов, що призводять до виникнення і поширення інфекційних хвороб, у тому числі через харчові продукти, групових та індивідуальних харчових отруєнь, масових неінфекційних захворювань (отруєнь) та радіаційних уражень, випадків порушення норм радіаційної безпеки, санітарних правил роботи з радіоактивними речовинами, іншими джерелами іонізуючих випромінювань, та вживає заходів щодо їх усунення відповідно до законодавства;

здійснює відповідно до законодавства моніторинг причин і кількості звернень фізичних та юридичних осіб щодо дотримання санітарного законодавства та випадків заподіяння шкоди здоров'ю людей внаслідок споживання продукції (користування нею) та впливу небезпечних факторів середовища життєдіяльності людини;

бере участь та проводить заходи, спрямовані на підвищення рівня гігієнічних знань працівників, в тому числі, тих, які підлягають обов'язковим медичним оглядам, а також тих, які зазнають у виробництві, сфері послуг, інших галузях ризику дії небезпечних факторів;

Управління відповідно до покладених на нього завдань:

вживає у межах повноважень, передбачених законом, заходів щодо усунення порушень вимог закону і притягнення винних у таких порушеннях осіб до відповідальності згідно з законом;

у межах повноважень, передбачених законом, складає протоколи про адміністративні правопорушення чи адміністративно-господарські правопорушення, здійснює провадження у справах про адміністративні правопорушення, виносить постанови про накладення адміністративних стягнень або готує матеріали щодо розгляду таких справ, приймає рішення про застосування адміністративно-господарських стягнень за порушення вимог законодавства, нагляд за дотриманням якого покладено на Управління, та забезпечує їх виконання;

проводить перевірки характеристик продукції, організовує відбір зразків для цілей державного нагляду (контролю);

надсилає матеріали, складені за результатами заходів державного нагляду (контролю), до правоохоронних органів для вирішення питань про притягнення до кримінальної відповідальності осіб, у діях яких містяться ознаки кримінального правопорушення;

приймає у передбачених законом випадках рішення про знищення продукції або інше рішення щодо подальшого поводження з нею;

розробляє, виконує та /або організовує виконання загальнодержавних програм та/або планів у галузі небезпечних факторів, показників безпечності, окремих показників якості харчових продуктів у сфері санітарного законодавства;

бере участь у реалізації науково-технічної, технологічної та інноваційної політики, впровадженні у виробництво науково-технічних досягнень та передового досвіду у сфері санітарного законодавства;

готує пропозиції щодо вдосконалення законодавства з питань, що належать до його компетенції;

обмежує, забороняє або припиняє відповідно до вимог нормативно-правових актів України господарської діяльності юридичних та фізичних осіб, звертається у порядку та строки, встановлені законом, до суду, обмежує ввезення (пересилання) вантажів, які ввозяться (пересилаються) на митну територію України, затримує вантажі, визначає шляхи поводження з вантажами, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України, відповідно до Законів України;

організовує проведення науково-дослідних робіт у сфері санітарного законодавства;

здійснює інші повноваження, визначені законами України.

2. Управління з метою організації своєї діяльності:

забезпечує здійснення заходів щодо запобігання і протидії корупції та контроль за їх здійсненням;

веде та користується реєстрами (базами даних) відповідно до закону;

здійснює розгляд звернень громадян з питань, що належать до його компетенції;

забезпечує у межах своїх повноважень дотримання державної таємниці;

забезпечує у межах своїх повноважень доступ до публічної інформації;

забезпечує у межах своїх повноважень реалізацію державної політики стосовно захисту інформації з обмеженим доступом;

забезпечує ведення діловодства;

3. Управління має право:

у межах своїх повноважень, за дорученнями керівництва, представляти Головне управління в органах державної влади, місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, галузевих формуваннях, профспілках та організаціях роботодавців, відповідних органах іноземних держав і міжнародних організаціях, підприємствах, установах, організаціях;

одержувати у встановленому законодавством порядку інформацію, документи і матеріали від державних органів та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій усіх форм власності та їх посадових осіб;

брати участь у нарадах, семінарах, конференціях, а також у роботі робочих груп з питань, що відносяться до компетенції Управління;

користуватися інформаційними базами даних державних органів, державними, в тому числі урядовими системами зв'язку та іншими технічними засобами, не забороненими законом;

організовувати відбір зразків харчових продуктів, патологічного матеріалу, біологічних продуктів, об'єктів санітарно-епідеміологічного нагляду;

здійснювати заходи державного нагляду (контролю) відповідно до закону; вживати у межах повноважень, передбачених законом, заходів щодо усунення порушень вимог закону і притягнення винних у таких порушеннях осіб до відповідальності згідно із законом;

здійснювати державний контроль за вмістом залишкових кількостей пестицидів, агрохімікатів та важких металів у поверхневих водах, призначених для сільськогосподарських потреб, ґрунті, на землях сільськогосподарського призначення, кормах, а також у сільськогосподарській продукції та сировині;

фіксувати процес здійснення планового (позапланового) заходу чи кожну окрему дію за допомогою засобів аудіо-та відеотехніки;

надавати начальнику Головного управління пропозиції, для їх до Держпродспоживслужби, щодо заохочення та нагородження державними нагородами працівників Управління, відділів, управлінь в містах і районах;

надавати пропозиції керівництву Головного управління Держпродспоживслужби в Івано - Франківській області щодо залучення до виконання окремих робіт, участі у вивченні окремих питань учених і фахівців (за їх згодою), спеціалістів органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій (за погодженням з їх керівниками), представників інститутів громадянського суспільства (за їх згодою);

за погодженням з керівництвом Головного управління скликати наради, надавати пропозиції щодо утворення консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів і служб (ради, комісії, колегії, робочі групи тощо) для сприяння здійсненню покладених завдань;

надавати керівництву пропозиції щодо залучення в установленому порядку незалежних експертів і спеціалізовані організації для проведення перевірок та підготовки висновків з питань, що належать до компетенції Управління;

бере участь та проводить заходи, спрямовані на підвищення рівня гігієнічних знань працівників, в тому числі, тих, які підлягають обов'язковим медичним оглядам, а також тих, які зазнають у виробництві, сфері послуг, інших галузях ризику дії небезпечних факторів;

Управління під час виконання покладених на нього завдань взаємодіє з іншими структурними підрозділами Головного управління, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, профспілками та організаціями роботодавців, а також підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності;

4. Управління очолює начальник, який призначається на посаду і звільняється з посади начальником Головного управління у відповідності до вимог чинного законодавства України, положення про Головне управління та цього положення;

на посаду начальника Управління призначається особа з вищою освітою за освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче магістра, досвідом роботи на посадах державної служби категорій «Б» чи «В» або досвідом служби в органах місцевого самоврядування, або досвідом роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності не менше двох років, з вільним володінням державною мовою;

безпосередньо підпорядкований начальнику Головного управління;

здійснює загальне керівництво Управлінням згідно з його Положенням, посадовою інструкцією та несе персональну відповідальність за неналежне

виконання покладених на нього функцій, відповідно до посадової інструкції;

розподіляє роботу між працівниками Управління на основі їх посадових інструкцій, які розробляє та подає на затвердження начальнику Головного управління, очолює та контролює їх роботу;

розглядає, в межах і способів передбачених законодавством, справи про адміністративні правопорушення, накладає стягнення у справах про адміністративні правопорушення, застосовує інші санкції та заходи впливу передбачені законодавством у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення;

виконує функції щодо затвердження та підписання передбачених законодавством документів, повноваження щодо затвердження та підписання яких належить до компетенції головного державного санітарного лікаря Івано-Франківської області ((крім виконання функцій з реалізації державної політики у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження) та у сфері гігієни праці та функцій із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників), у межах повноважень Головного управління;

представляє інтереси Управління у державних та інших органах, незалежно від форми власності, при розгляді питань та спорів віднесених до компетенції Управління або визначає з цією метою працівника підпорядкованого Відділу;

візує накази, інструкції, положення, листи та інші документи з питань діяльності Управління;

підписує від імені Управління документи, висновки, інформаційні та аналітичні довідки та інші документи передбачені законодавством, які необхідні для виконання завдань та функціональних обов'язків покладених на Управління;

подає пропозиції начальнику Головного управління щодо переведення, звільнення працівників Управління та підпорядкованих відділів, їх заохочення або притягнення до відповідальності згідно з чинним законодавством України;

надає пропозиції щодо добору кадрів до Управління, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників Управління;

звітує перед начальником Головного управління щодо виконання покладених на Управління завдань та планів роботи;

готує начальнику Головного управління пропозиції щодо пріоритетів роботи і шляхів виконання покладених на Управління завдань, подає на затвердження плани роботи Управління;

за дорученням керівництва Головного управління бере участь у роботі дорадчих органів Івано – Франківської обласної державної адміністрації, інших державних органів та органів місцевого самоврядування;

вживає заходи щодо запобігання і протидії корупції;

розробляє проекти нормативно-правових актів, наказів у межах та в сфері компетенції Управління;

виконує доручення керівництва Головного управління;

начальник Управління є державним службовцем та відповідним державним інспектором, вищого рівня, згідно із законом;

у разі відсутності начальника Управління його обов'язки покладаються на одного із керівників структурних Відділів.

Начальник Управління має право підпису документів:

у межах повноважень, визначених чинним законодавством, нагляд за дотримання якого віднесено до компетенції Управління;

інформаційного характеру (подання інформаційно-аналітичних матеріалів, запити на отримання інформації, повідомлення тощо), адресованих органам державної влади, органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам, організаціям;

відповідей на запити органів державної влади, інших установ, суб'єктів господарювання, громадських об'єднань (крім відповідей на звернення та запити депутатів всіх рівнів, а також звернень та листів щодо оскарження дій та/або бездіяльності посадових осіб та керівників структурних підрозділів Управління);

документи, повноваження щодо затвердження та підписання яких, згідно законодавства, належать до компетенції головних державних санітарних лікарів відповідної адміністративно-територіальної одиниці Івано-Франківської області (крім виконання функцій з реалізації державної політики у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження) та у сфері гігієни праці та функцій із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників).

У відповідності до штатного розпису у структуру Управління входять:

Відділ санітарно-епідеміологічного нагляду та організації розслідування спалахів:

у відповідності до закону здійснює державний нагляд (контроль) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення за дотриманням санітарного законодавства;

проводить відбір зразків об'єктів санітарних заходів з метою здійснення державного контролю;

складає плани щорічного державного нагляду (контролю) відповідно до закону;

встановлює на підставі результатів проведення аналізу ризику періодичність здійснення державного нагляду (контролю) об'єктів;

здійснює у межах компетенції контроль за усуненням причин і умов виникнення та поширення інфекційних, масових неінфекційних захворювань, отруень та радіаційних уражень людей;

працівники відділу, державні інспектори, у межах повноважень, передбачених законом, складають протоколи про адміністративні правопорушення; а також вживають у межах повноважень, передбачених законом, заходів щодо усунення порушень вимог закону і притягнення винних у таких порушеннях осіб до відповідальності відповідно до закону та за необхідності надсилають матеріали перевірок до правоохоронних органів для вирішення питань про притягнення до кримінальної відповідальності осіб, у дія яких містяться ознаки кримінального правопорушення; приймають участь у передбачених законом випадках рішення про знищення продукції або інше рішення щодо подальшого поводження з нею;

забезпечують проведення профілактичних і протиепідемічних заходів щодо охорони в межах компетенції території України від проникнення хвороб людей;

подають в установленому порядку пропозиції щодо обмеження або заборони в'їзду на територію України її громадян, іноземців та осіб без громадянства, експорту, імпорту, транзиту вантажів і товарів з держав або регіонів у зв'язку з неблагополучною епідемічною ситуацією на їх території;

розробляють та здійснюють санітарні заходи, що стосуються обмеженого (визначеного) кола осіб чи випадків, передбачених законодавством, зокрема щодо обмежування, заборони, тимчасового припинення діяльності, вживання відповідно до закону інших заходів реагування, у тому числі обмежування або заборони ввезення (пересилання) на митну територію України, перевезення через митну територію України (транзит) біологічних продуктів, патологічного матеріалу;

беруть участь у проведенні санітарно-епідеміологічних розслідувань, спрямованих на виявлення причин та умов, що призводять до виникнення і поширення інфекційних хвороб, у тому числі через харчові продукти, групових та індивідуальних харчових отруень, масових неінфекційних захворювань (отруень) та радіаційних уражень, випадків порушення норм радіаційної безпеки, санітарних правил роботи з радіоактивними речовинами, іншими джерелами іонізуючих випромінювань, вживає заходів щодо їх усунення відповідно до законодавства.

Відділ безпеки середовища життєдіяльності:

здійснює в межах компетенції контроль за факторами середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення;

бере участь в реалізації державної політики в сфері санітарного законодавства, попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

забезпечує санітарно-епідемічне благополуччя на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, виді транспорту; дотриманням показників вмісту шкідливих для здоров'я людини речовин та інгредієнтів у тютюнових виробах, які реалізуються на території України;

контролює додержання підприємствами, установами, організаціями всіх форм власності та громадянами державних санітарних норм і правил, гігієнічних нормативів і регламентів безпечного виробництва, транспортування, зберігання, застосування пестицидів і агрохімікатів, за вмістом залишкової кількості пестицидів і агрохімікатів у харчових продуктах та продовольчій сировині, зокрема імпортованих лікарських травах, водних об'єктах, воді, що використовується для господарсько-питного постачання, купання, спортивних занять, організованого відпочинку та з лікувальною метою, лікувальних грязях, ґрунтах, на землях населених пунктів, оздоровчого та рекреаційного призначення;

здійснює відповідно до законодавства моніторинг причин і кількості звернень фізичних та юридичних осіб щодо дотримання санітарного законодавства та випадків заподіяння шкоди здоров'ю людей внаслідок споживання продукції (користування нею) та впливу небезпечних факторів середовища життєдіяльності людини;

виконує та/або організовує виконання загальнодержавних програм та/або планів у галузі небезпечних факторів і показників безпечності та окремих показників якості харчових продуктів у визначених сферах;

бере участь у визначенні факторів, що можуть мати шкідливий вплив на здоров'я людини, у проведенні оцінки ризику та встановленні ступеня створюваного ними ризику.

У відповідності до штатного розпису до складу Відділів входять наступні посади:

начальник відділу, який очолює відділ і безпосередньо підпорядкований начальнику Управління;

начальник Відділу призначається на посаду та звільняється з посади начальником Головного управління у відповідності до вимог чинного законодавства України, положення про Головне управління та цього положення;

на посаду начальника відділу призначається особа з вищою освітою за освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче магістра, досвідом роботи на посадах державної служби категорій «Б» чи «В» або досвідом служби в органах місцевого самоврядування, або досвідом роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності не менше двох років, з вільним володінням державною мовою;

начальник відділу є державним службовцем та відповідним державним інспектором згідно із законом;

головний спеціаліст - призначається на посаду та звільняється з посади начальником Головного управління у відповідності до вимог чинного законодавства України, положення про Головне управління та цього положення;

на посаду Головного спеціаліста – призначаються особи з вищою освітою за освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче бакалавра, молодшого бакалавра, з вільним володінням державною мовою;

головний спеціаліст є державним службовцем та відповідним державним інспектором згідно із законом;

провідний спеціаліст - призначаються особи з вищою освітою за освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче бакалавра, молодшого бакалавра, з вільним володінням державною мовою;

провідний спеціаліст є державним службовцем та відповідним державним інспектором згідно із законом;

лікар з загальної гігієни - призначається на посаду та звільняється з посади начальником Головного управління у відповідності до вимог чинного законодавства України, положення про Головне управління та цього положення;

на посаду лікаря з загальної гігієни призначається особа з вищою освітою за освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче магістра, з вільним володінням державною мовою.

Начальник та працівники Управління несуть відповідальність за неналежне виконання або невиконання своїх посадових та функціональних обов'язків, що передбачені законодавством, положенням про Головне управління, цим положенням та посадовою інструкцією, за правопорушення, скоєні в процесі здійснення своєї діяльності але в межах, визначених діючим законодавством України.

Покладання на Управління обов'язків, не передбачених цим Положенням, а також тих, що не відносяться до компетенції Управління, не допускається.

Начальник Управління

Леся СЕМАНЧУК